

Nr 326

Av herr **Larsson, Thorsten, m. fl.**, om ökat anslag till Bidrag till förskolor och skolhem för döva barn.

(Lika lydande med motion nr 327 i Andra kammaren)

Det måste vara samhällets självklara plikt att hjälpa de s. k. handikappade för att deras tillvaro skall bli så ljus som möjligt. Hittills har denna kategori inte ägnats den uppmärksamhet som är nödvändig för att de olyckligt lottade människor som det här är fråga om något så när skall kunna inpassas i samhällsgemenskapen. Klart är att det i framtiden måste ställas större resurser till disposition för detta ändamål så att samhällets förmåner må komma även de handikappade till del.

Inte minst på undervisningens område måste mycket mer göras för att förbättra förhållandena för dessa människor. Det är angeläget att börja undervisningen så tidigt som möjligt. När det t. ex. gäller hörselskadade måste den börja redan i 3—6-årsåldern; efter inträdd skolålder är det betydligt svårare att lära ett hörselskadat barn tala. Om man från början i högre grad än nu ger de handikappade undervisning och övning med hänsyn till deras speciella situation, kan de senare i livet ofta fylla en viktig uppgift i samhället, vilket gör att de känner att de fyller en funktion. Detta senare måste vara av mycket stor betydelse för den enskilda människan som råkat i en svår situation, och detta är i och för sig något positivt sett även ur samhällets synpunkt, och ur nationalekonomiskt perspektiv är det naturligtvis dessutom en tillgång att vederbörande deltagar aktivt i produktionen. Men det primära är här naturligtvis inte att den totala produktionen ökar utan att människor med ogynnsamma betingelser som utgångspunkter får det stöd som de måste ha rätt att kräva av samhället.

I detta sammanhang må också erinras om vikten av att en inventering göres som ger en tillfredsställande uppfattning om vilka uppgifter en person med handikapp av något slag kan fullgöra. I det moderna samhället med dess rika differentiering och specialisering har en människa med ett visst handikapp helt andra möjligheter att göra en insats, om vederbörande verkligen får chansen att bli placerad på lämplig plats. Enligt vår mening finns mycket mer att göra på detta område, och det är angeläget att alla möjligheter i detta avseende tillvaratages. Naturligtvis måste det här bli fråga om en bred undersökning där det privata näringslivet kopplas in, men mycket kan också göras inom den offentliga sektorn, och vi ifrågasätter om man inte borde börja där.

Av grundläggande betydelse är emellertid också som ovan nämnts att staten ställer resurser till förfogande för undervisning. När det gäller lokaler ställs ofta krav på specialutrustning, och det är därvid angeläget att man verkligen betjänar sig av de hjälpmedel som den moderna tekniken ställer till förfogande. Speciella krav ställs givetvis på lärarna vid den undervisning det här är fråga om. Det är nödvändigt att den lärarbrist som nu föreligger på detta område hävs.

Vi har velat understryka nödvändigheten av att det verkligen göres något på det här området, men i avvaktan på pågående utredningar och aviserad proposition avstår vi från något yrkande vad det gäller denna fråga i stort.

I anslutning till ovanstående resonemang vill vi emellertid uppmärksamma en sak under åttonde huvudtiteln anslag till Bidrag till förskolor och skolhem för döva barn. Bidrag utgår till kommun eller landstingskommun ävensom till enskild, förening eller stiftelse till driften av sådana förskolor och skolhem för döva och hörselskadade barn i förskoleåldern som godkänts av Kungl. Maj:t. Skolöverstyrelsen har under detta anslag begärt en höjning med 165 000 kr., vari inkluderas en generell ökning av utgående statsbidrag med 25 %. Denna generella höjning har departementschefen lämnat utan beaktande. Enligt vår mening bör emellertid riksdagen bevilja det anslag som skolöverstyrelsen äskat, varför det utgående anslaget bör höjas med 114 000 kronor utöver vad som föreslås i statsverkspropositionen.

Under hänvisning till det ovan anförda hemställs,

att riksdagen vid sin behandling av anslaget till *Bidrag till förskolor och skolhem för döva barn* under åttonde huvudtiteln för budgetåret 1964/65 må bevilja ett förslagsanslag av 569 000 kr.

Stockholm den 24 januari 1964

Thorsten Larsson

Eric Carlsson

Elvy Olsson
